

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 40 Üsküdar 34662 İstanbul

Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74 elektronik posta : isam@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

OSTİM Örnek Sanayi Sitesi, 1. cadde, 358. sokak 11 Yenimahalle 06370 Ankara

Tel : (0 312) 354 91 31 Faks : (0 312) 354 91 32 elektronik posta : tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

© Bütün yayın hakları

Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

Yazı ve fotoğraflar

kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

ISBN 975-389-402-3 (Takım)

975-389-414-7 (28. cilt)

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM

ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 28

MANİSA MEVLEVİHÂNESİ - MEKS

Ankara 2003

Başkan

Prof. Dr. M. Âkif AYDIN

Yönetim Kurulu

Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ

Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL

Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN

Dr. Tahsin Görgün

Genel Sekreter

Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU

İnceleme Kurulu

Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan)
Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Başkan Yardımcısı)
Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN
Dr. Cengiz KALLEK
Prof. Dr. Metin YURDAGÜR (Koordinatör)

Araştırmacılar Kurulu

Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
Doç. Dr. Talip KÜÇÜKCAN
Doç.Dr. Recep ŞENTÜRK
Dr. Cengiz KALLEK

Araştırmacılar

Doç. Dr. Şit Tufan BUZPINAR
Doç. Dr. Ahmet KAVAS
Doç. Dr. Şükrü ÖZEN
Doç. Dr. M. Sait ÖZERVARLI
Doç. Dr. Mustafa SİNANOĞLU
Doç. Dr. İlyas ÜZÜM
Dr. Casim AVCI
Dr. Cemil AYDIN
Dr. Salime Leyla GÜRKAN
Dr. İbrahim KALIN
Dr. Eyyüp Said KAYA
Dr. Seyfi KENAN
Dr. Cengiz ŞİŞMAN
Dr. Vildan SERDAROĞLU ŞİŞMAN
Dr. Sedat ŞENSOY
Dr. Nuri TINAZ
Dr. Aydın TOPALOĞLU
Dr. Hayrettin YÜCESOY

TEKNİK REDAKSİYON

Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU

Madde Tesbit ve İç Kontrol

Fuat GÜNEL – Kasım KIRBIYIK

İmlâ

Dr. İsa KAYAALP

Teknik Kontrol

Prof. Dr. Hasan AKSOY – Dr. Hilal GÖRGÜN

Bibliyografya

İsmail ÖZBİLGİN – Abdülkadir ŞENEL

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ

Ahmet YILMAZ (Müdür)

Sayfa Düzeni

Nedim GÜNEY

Tashih

Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ

Mehmet GÜNYÜZLÜ

Osman SEVİM – Nedret TOPÇU

Resimleme

Enis KARAKAYA / M.A.

Ahmet AKMAN – Haluk KARGI / M.A.

Çizim

Oğuz KALLEK

SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ

Sabahattin YENİCE (Müdür Yardımcısı)

Ş. Memduh GÜZELER – Levent AKÇALAR

Mustafa KALAYCI – Ahmet Ali TONYALI

Dizgi

Mustafa DURSUN

Süleyman ÖZEL – Yılmaz SAMANCI

KÜTÜPHANE ve DOKÜMANTASYON

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Danışman)

KÜTÜPHANE ve

DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ

Fatih ÇARDAKLI (Müdür)

Recep YILMAZ (Müdür Yardımcısı)

M. Birol ÜLKER (Müdür Yardımcısı)

Ender BOZTÜRK – Suat ÇOBAN

Sema DOĞAN – Mehmet EĞİLMEZ

Abdurrahman M. HACIİSMAİLOĞLU

Hüseyin KARAER – Eda KÜPELİ

Salih SANDAL – Ali SAVRAN – Çetin TÜYLÜ

Mehmet YILMAZ – Ali Yücel YÜRÜK

Satın Alma

Cemil Cahit CAN – Ekrem ARSLAN

Sürelî Yayınlar ve Mübâdele

Selahattin ÖZTÜRK – Ş. Bilal ÇAVUŞOĞLU

Dokümantasyon

Cemal TOKSOY – Ömer Faruk BAHADUR

Fotokopi

Şevki BAYKUŞ – İnalet BEBEK

Arşiv

Kenan YILDIZ

MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜ

Atalay ALPTEKİ (Müdür Yardımcısı)

Mehmet ŞEVİK – Metin ALTINOK

Bilal SALMAN – Sema TEKİN

PERSONEL ve İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ

Yakup KAHRAMAN (Müdür)

Halit ÖZÇELİK

İbrahim AKMANOĞLU – Bayram GÜNEŞ

BİLGİ İŞLEM

Ali Rıza SET – Coşkun YILDIRIMTÜRK

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA

TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Ömer KARA (İşletme Müdürü)

Ömer HASİPEK (Malî ve İdarî İşler Müdürü)

O. Zeki ÇAKIROĞLU (Ticaret ve Pazarlama Müdürü)

Nurettin SİĞİNÇ (Yayınlar ve Tesisler Müdürü)

Yalçın AKTAN (Teknik İşler Sorumlusu)

İLİM KURULLARI ÜYELERİ

Prof.Dr. Hasan AKSOY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Y.Doç.Dr. Kürşat DEMİRCİ (Dinler Tarihi)	Enis KARAKAYA (M.A.) (İslâm Sanatları / Mimari)	Doç.Dr. M. Sait ÖZERVARLI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ (Fıkıh)	Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN (Fıkıh)	Prof.Dr. İskender PALA (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Ali AKYILDIZ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İsmail DURMUŞ (Arap Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ahmet KAVAS (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Dr. Mehmet Ali SARI (Tefsir)
Nurettin ALBAYRAK (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Mehmet EFENDİOĞLU (Hadis)	Dr. Eyyüp Said KAYA (Fıkıh)	Prof.Dr. Muhittin SERİN (İslâm Sanatları / Hat)
Dr. Tayyar ALTIKULAÇ (Tefsir)	Prof.Dr. Feridun EMECEN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mahmut KAYA (İlimler Tarihi, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Mustafa SİNANOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Doç.Dr. Mustafa ALTUNDAĞ (Tefsir)	Sargon ERDEM (İslâm Sanatları / Müteferrik)	Dr. İsa KAYAALP (Türk Dili ve Edebiyatı)	Abdülkadir ŞENEL (Hadis)
Dr. Muhammed ARUÇI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Dr. Muhammed EROĞLU (Tefsir)	Kasım KIRBIYIK (İlimler Tarihi)	Dr. Sedat ŞENSOY (Arap Dili ve Edebiyatı)
Dr. Casım AVCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Türk Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ali KÖSE (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Recep ŞENTÜRK (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. M. Âkif AYDIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Semavi EYİCE (İslâm Sanatları / Mimari)	Rıza KURTULUŞ (Fars Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Halis AYHAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Mustafa FAYDA (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Günay KUT (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Aydın TOPALOĞLU (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Beşir AYVAZOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Ethem Ruhi FİĞLALİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. İlhan KUTLUER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Nihat AZAMAT (Tasavvuf)	Dr. Hilal GÖRGÜN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Tevfik Rüştü TOPUZOĞLU (Arap Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU (Fıkıh)	Dr. Tahsin GÖRGÜN (Fıkıh)	Doç.Dr. Talip KÜÇÜKCAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Metin TUNCEL (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)
Doç.Dr. Adil BEBEK (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Fuat GÜNEL (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. M. Orhan OKAY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Zülfikar TÜCCAR (Arap Dili ve Edebiyatı)
Doç.Dr. Mustafa L. BİLGİ (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Dr. Salime Leyla GÜRKAN (Dinler Tarihi)	Doç.Dr. Reşat ÖNGÖREN (Tasavvuf)	Dr. İsmail TÜRKÖĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)
Doç.Dr. A. Azmi BİLGİN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mustafa ÖZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Abdullah UÇMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Y.Doç.Dr. Abdülhamit BİRİŞİK (Tefsir)	Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Süleyman ULUDAĞ (Tasavvuf)
Prof.Dr. İdris BOSTAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. İbrahim HATİBOĞLU (Hadis)	Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mustafa UZUN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Nebi BOZKURT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. Azmi ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti, İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. İlyas ÜZÜM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Doç.Dr. Ş. Tufan BUZPINAR (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN (İslâm Sanatları / Müsiki)	Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU (Fıkıh)
Prof.Dr. Mustafa ÇAÇIRICI (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Âlim KAHRAMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Doç. Dr. Tahsin ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. İlyas ÇELEBİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Dr. Cengiz KALLEK (Fıkıh)	Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Fıkıh)	Prof.Dr. M. Saim YEPREM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Y.Doç.Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU (İslâm Sanatları / Mimari)	Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR (Hadis)	Doç.Dr. Şükrü ÖZEN (Fıkıh)	Prof.Dr. Metin YURDAGÜR (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
	Prof.Dr. Mustafa KARA (Tasavvuf)		Doç.Dr. Ahmet YÜCEL (Hadis)